

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ В АПТЕКАХ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ.

Макарова О. Є.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

В умовах ринкової економіки ефективність роботи аптек залежить від своєчасного прийняття оптимальних управлінських рішень, що ґрунтуються на використанні наукових методів. Інформаційні технології, що використовуються у процесі управління діяльністю аптеки, базуються на використанні електронних засобів комунікації, автоматизації обліку руху товару, впровадження якої сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності та виводу підприємства на відповідність міжнародним стандартам. Автоматизація обліку руху товару – це комплекс заходів з впровадження устаткування штрих-кодування (принтерів і сканерів штрих-кодів), високотехнологічного устаткування та програмного забезпечення, що автоматизують процеси обліку руху товару з метою підвищити ефективність використання трудових ресурсів та якість обслуговування споживачів. Автоматизація дозволяє суттєво зекономити робочий час за рахунок скорочення кількості та тривалості ревізій, дає можливість простежити увесь рух товару та грошових коштів, забезпечити контроль залишку товару, значно прискорити та спростити прийом товару. В результаті дослідження даного питання виявлено наступне: сучасними аптеками використовуються ряд програмних комплексів, які відрізняються за рівнем складності та сервісу, що надається користувачам: від найпростіших програм обліку лише касових продажів, до потужних корпоративних систем, що дозволяють автоматизувати основні господарські операції в аптечних мережах, проводити аналіз, прогнозувати зміни основних економічних показників. Серед них програмні комплекси «Аптека», «АНР-аптека», «Система автоматизації аптеки СкладСМ», «Парацельс» (більш давня назва «МедБрат»), «Аптека Моріон», «1С Аптека 8», «Скарб», «ТСофт», «ІBS Аптека», «Лікіс», «Е-Фарма2», «Капітал», «Соляріс», «М-АПТЕКА плюс», «РС-Аптека», «Панацея» та ін. Умовно їх можна поділити на облікові та інформаційні програмні комплекси. Порівняльний аналіз різних видів програм автоматизації аптек та критеріїв, за якими оцінювалось програмне забезпечення (вартість, розповсюдженість, простота сприйняття і користування та функціональні можливості) дозволив встановити наступне: найбільш прийнятна ціна – на програму «Парацельс»; дещо вища вартість у програми «1С-Аптека», але при цьому вона має один суттєвий недолік: платформа програми «1С-Аптека» розроблялася для обліку роздрібною торгівлі, тож для роботи програмного забезпечення в аптеці необхідно витратити додаткові кошти на її доопрацювання та адаптацію під ведення фармацевтичної діяльності. Найбільш високовартісними програмами є «АНР-аптека» (на базі 1-С) та «Аптека Моріон». Програмне забезпечення «АНР-аптека» є найкращим варіантом автоматизації крупних аптечних мереж. Вартість однієї години обслуговування програмного забезпечення найбільш прийнятна для програм «Парацельс» та «Скарб». Більш легкі для засвоєння – програми «Парацельс» та «Аптека Морион». Складнішими для навчання є «АНР аптека» та «1С-Аптека» – оскільки вони мають багатofункціональну платформу 1С-8 і широке розгалуження напрямів обліку. За розповсюдженістю лідером є програма «АНР» – понад 1900 користувачів. Далі – програма «Морион», якою автоматизовано понад 1400 аптек, а також «Скарб» - 1000 користувачів. Програма «1С аптека» має кілька сотень користувачів. Програмою «Парацельс» автоматизовано більш ніж 250 аптек в Україні та за її межами. Серед основних напрямків використання автоматизованих програм: автоматизація документообігу та перехід до «безпаперової технології»; електронні документи з функцією «гіпертексту»; автоматизація бухгалтерського обліку, планування банківських операцій тощо. Комплексна автоматизація усіх ланок господарської діяльності аптеки, і насамперед – пов'язаних з обліком руху товарів аптечного асортименту, є першочерговим питанням ведення успішного фармацевтичного бізнесу та підвищення якості фармацевтичного забезпечення населення.